

ЗАТВЕРДЖУЮ

**ДЕКАН ФАКУЛЬТЕТУ МОРСЬКОГО
ПРАВА ТА МЕНЕДЖМЕНТУ НУ «ОМА»**

САВІНОВА Н. А.

« 14 » _____ 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ»**

Рівень вищої освіти (магістерський)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Факультет Морського права та менеджменту

Кафедра Менеджменту та економіки морського транспорту

Робоча програма навчальної дисципліни «Прийняття управлінських рішень» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки магістра «Менеджмент організацій і адміністрування підприємств морського та річкового транспорту».

Розробник: Лисенко Наталія Степанівна, к.е.н., доц.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Менеджменту та економіки морського транспорту»

Протокол від «26» серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри М та ЕМТ Сотниченко Л.Л.

Секретар кафедри М та ЕМТ Бабаченко М.В.

(П.І.Б., підпис)

1. Загальний опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Прийняття управлінських рішень» є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення, забезпечити випускників сучасними методами та алгоритмами підготовки, прийняття та реалізації управлінських рішень, ефективної організації та управління цими процесами; формування розуміння та умінь застосовувати в них системний підхід, моделювання ситуацій та їх розвиток в умовах невизначеності та ризику, методи планування і організації господарських експериментів.

Процесами прийняття рішень пронизане все людське життя. Окремі особистості, малі організації, великі організації, включаючи державу, кожного дня почастино та кожної хвилини приймають рішення, реалізують прийняті рішення та підводять висновки виконанню уже прийнятих рішень. Неможливо уявити собі керівника будь-якої ланки управління, в будь-якій сфері діяльності, який би не приймав рішення. І все це тому, що прийняття рішень лежить в основі процесу управління. У цьому зв'язку видатний американський теоретик і консультант по менеджменту Пітер Друкер писав: «Кінцевий продукт роботи керівника – рішення та дії» [Друкер, 1994]

Навчальна дисципліна «Прийняття управлінських рішень» присвячена вивченню технології та інструментарію рішення різних типів проблем в сучасних організаціях; методам та моделям прийняття управлінських рішень та їх реалізації, моніторингу та оцінці приймаючих управлінських рішень, їх ефективності, а також інформаційно-аналітичний підтримці процесів розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень.

Дисципліна є основоположною, вона формує управлінське мислення, що обґрунтоване на розумінні суті процесу прийняття управлінських рішень як основної функції діяльності менеджерів в різних умовах сучасних організацій.

Програма курсу базується на вивченні ряду дисциплін: менеджмент організацій, теорія організації, управління персоналом, маркетинг, економічна теорія, математика та ін.

Програма курсу «Прийняття управлінських рішень» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетенцій, що в свою чергу буде сприяти соціальній мобільності і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог.

Робоча програма складена відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту» підготовки магістра галузь знань 07 Управління та адміністрування спеціальність 073 Менеджмент спеціалізація «Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту».

Мова навчання українська.

Статус дисципліни обов'язкова.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Компетентності:

- ЗК 2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня
- ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ФК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими

організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

ФК 5 Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК 6 Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.

ФК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

ФК11. Здатність до критичного мислення, оцінки економічних і соціальних аспектів діяльності підприємств в галузі морського та річкового транспорту.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати їх вирішення.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати в команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПРН 12 Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією, підрозділом.

ПРН 15. Володіння навичками командної роботи з урахуванням міжкультурних відмінностей під час ділового спілкування, уміння використовувати методи подолання конфліктів і самоконтролю в екстремальних ситуаціях.

Кількість кредитів ЄКТС - **5 кредитів**

Форма підсумкового контролю - **екзамен**

2. Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Прийняття управлінських рішень» передбачає здобуття студентом наступних результатів навчання:

- Розуміти сутність, місце та роль управлінських рішень в ефективності діяльності організації;
- Розуміти значення рішень для управлінських організацій;
- Знати типи та рівні управлінських рішень, особливості прийняття стратегічних рішень;
- Розуміти різницю між запрограмованими та незапрограмованими рішеннями;
- Розуміти та знати основи психології прийняття рішень та основні проблеми психологічного характеру, що супроводжують процеси прийняття рішень;
- Знати умови інкременталізму при прийнятті рішень;
- Знати особливості прийняття рішень для визначення організаційних цілей;
- Знати типологію, умови та фактори якості управлінських рішень;
- Знати моделі, методологію та організацію процесів розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень в сучасних компаніях;
- Знати методи розробки та вибору управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику;
- Знати сучасні системи інформаційного забезпечення управлінських рішень та методологічні основи їх створення та розвитку;
- Розуміти ефективність управлінських рішень і відповідальність за їх наслідки;

- Уміти використовувати алгоритм прийняття управлінських рішень;
- Уміти розробляти та оптимізувати ієрархічну систему управлінських рішень в організації;
- Уміти аналізувати та розробляти заходи по підвищенню ефективності процесів розробки, прийняття та реалізації рішень;
- Уміти правильно вибирати методи і форми розробки альтернатив управлінських рішень і обґрунтовувати вибір найбільш доцільних;
- Уміти використовувати методи діагностики проблем;
- Уміти будувати дерево проблем для різних ситуацій;
- Уміти будувати діаграму Ішикави, профілі причин виникнення проблем;
- Уміти розподіляти функції, задачі та відповідальність між учасниками процесів розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень;
- Уміти оцінювати якість та ефективність управлінських рішень;
- Уміти визначати необхідний стиль прийняття рішень для конкретної ситуації;
- Уміти використовувати аналіз альтернатив та вибір управлінських рішень;
- Уміти застосовувати SWOT-аналіз для формулювання альтернатив стратегічних рішень;
- Знати формальне планування та контроль виконання рішень;
- Уміти використовувати методи управління ризиком;
- Уміти приймати рішення для проведення організаційних змін;
- Уміти володіти методами планування та організації процесу раціонального рішення проблем в організаціях;
- Уміти використовувати методи діагностування проблем економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення та оцінювати очікувані результати;
- Уміти використовувати кількісні методи прийняття управлінських рішень

3. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва розділів	Навчальне навантаження (години)					
	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	Кількість аудиторних годин	Лекції	Практичні	Кількість аудиторних годин	Лекції	Практичні
Розділ 1. Місце та значення рішень в управлінні організацією						
Тема 1. Сутність та організаційно-економічний зміст управлінських рішень	1	1				
Тема 2. Класифікація управлінських рішень	2	1	1	1	1	
Тема 3. Інкременталізм в прийнятті рішень	1	1				
Тема 4. Якість та ефективність управлінських рішень	1	1		1	1	
Разом за розділом 1	5	4	1	2	2	
Розділ 2. Процес розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень						
Тема 1. Основні етапи процесу розробки прийняття і реалізації управлінських рішень	1	1				
Тема 2. Діагностика та ідентифікація проблем	2	1	1			
Тема 3. Розробка та аналіз альтернатив рішення, вибір альтернативи та виконання рішення.	3	2	1	2	1	1
Тема 4. Організація та управління інформаційним забезпеченням управлінських рішень.	1	1				
Разом за розділом 2	7	5	2	2	1	1
Розділ 3. Моделювання та моделі прийняття управлінських рішень						
Тема 1. Моделювання процесів прийняття управлінських рішень	1	1				
Тема 2. Основна модель прийняття рішень	2	1	1			
Тема 3. Фактори рішень як цільові компоненти управління	1	1		1		1
Тема 4. Моделі теорії прийняття управлінських рішень	1	1		1	1	
Разом за розділом 3	5	4	1	2	1	1
Розділ 4. Технологія і методів та моделей прийняття управлінських рішень.						
Тема 1. Методи діагностики та прийняття управлінських рішень	3	2	1			
Тема 2. Методи моделювання	3	2	1	2	1	1
Тема 3. Методи прогнозування	2	1	1			
Разом за розділом 4	8	5	3	2	1	1
Розділ 5. Психологія прийняття управлінських рішень						
Тема 1. Індивідуальна психологія рішень.	2	1	1	1	1	
Тема 2. Адекватні рішення	3	2	1	1	1	
Тема 3. Виявлення психологічних проблем	1	1				
Разом за розділом 5	6	4	2	2	2	
Розділ 6. Групові та партисипативні методи прийняття рішень .						
Тема 1. Основні методи колективної розробки	2	1	1			

управлінських рішень. Модель В. Врума						
Тема 2. Стили керівництва Р. Лайкерта та прийняття рішень	1	1				
Тема 3. Прийняття рішень в континуумі лідерських стилів.	2	1	1	2	1	1
Тема 4. Прийняття рішень в моделі Р. Блейка і Дж. Моутона	1	1				
Разом за розділом 6	6	4	2	2	1	1
Розділ 7. Ризик, визначеність та невизначеність при прийнятті рішень						
Тема 1. Види управлінських ризиків	1	1				
Тема 2. Методи оцінки, способи зниження невизначеності та ризику управлінських рішень.	2	1	1			
Тема 3. Методи управління ризиком. Методи вибору альтернатив у умовах визначеності та невизначеності.	2	1	1		1	
Разом за розділом 6	5	3	2	1	1	
Розділ 8. Контроль виконання рішень						
Тема 1. Визначення процесу контролю	1	1				
Тема 2. Методи контролю виконання рішень.	1	1				
Тема 3. Контроль та організаційний менеджмент. Відповідальність в системі прийняття і реалізації рішень.	2	1	1	1	1	
Тема 4. Поведінські аспекти контролю.	2	1	1			
Разом за розділом 8	6	4	2	1	1	
Розділ 9. Поняття стратегічних рішень						
Тема 1. Природа стратегічних рішень	2	1	1			
Тема 2. Складові процесу прийняття стратегічних рішень	1	1				
Тема 3. SWOT – аналіз як метод прийняття стратегічних рішень	2	1	1	2	1	1
Тема 4. Організаційні зміни	2	2				
Разом за розділом 9.	7	5	2	2	1	1
Розділ 10. Управлінське консультування в системі прийняття управлінських рішень						
Тема 1. Сутність та зміст консультаційної діяльності	1	1				
Тема 2. Методи управлінського консультування	1	1				
Тема 3. Технологія процесу управлінського консультування. Ефективність управлінського рішення.	2	1	1	2	1	1
Тема 3. Маркетинг консультаційних послуг	1	1				
Разом за розділом 10.	5	4	1	2	1	1
Всього аудиторних годин	60	42	18	18	12	6
Самостійна робота (години) з них на виконання індивідуального завдання **	90			132		
	20 А.О.			22 А.О.		

Загальний обсяг годин навчальної дисципліни	150			150		
---	-----	--	--	-----	--	--

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми
1	Класифікація управлінських рішень. Інкременталізм в прийнятті рішень.
2	Алгоритм процесу розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень
3	Розробка та аналіз альтернатив рішення.
4	Сутність моделювання в процесах прийняття рішень.
5	Методи діагностики та прийняття управлінських рішень
6	Методи моделювання управлінських рішень.
7	Методи прогнозування управлінських рішень.
8	Індивідуальна психологія прийняття рішень.
9	Адекватні рішення.
10	Основні методи колективної розробки управлінських рішень. Модель В. Врума.
11	Прийняття рішень в континуумі лідерських стилів
12	Методи оцінки, способи зниження невизначеності та ризику управлінських рішень.
13	Методи вибору альтернатив у умовах визначеності та невизначеності..
14	Процес контролю.
15.	Поведінські аспекти контролю.
16.	Природа стратегічних рішень.
17.	SWOT-аналіз як метод прийняття стратегічних рішень.
18.	Технологія процесу управлінського консультування.

5. Завдання для самостійної роботи

Опрацювання лекційного матеріалу

№ з/п	Назва теми
1	Основні властивості організаційно-управлінських рішень та вимоги до їх розробки
2	Умови та фактори якості управлінських рішень
3	Форми підготовки управлінських рішень
4	Області прийняття управлінських рішень в організаціях
5	Буденні та адміністративні рішення
6	Запрограмовані та незапрограмовані рішення
7	Жорсткі та м'які проблеми і їх рішення
8	Якість та ефективність управлінських рішень
9	Функціональний зміст управлінських рішень
10	Циклічність та ієрархічність процесів розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень
11	Планування і організація управлінських рішень

12	Організація та управління інформаційним забезпеченням управлінських рішень
13	Структурна діаграма Ішикави
14	Планування і організація управлінських рішень
15	Теоретичні основи і практика організації управління розробкою та реалізацією рішень в сучасних компаніях
16	Види, сутність та області практичного використання методів та моделей розробки і прийняття управлінських рішень
17	Основні методи колективної розробки управлінських рішень
18	Управлінський контроль операцій
19	Ефективна організація структури повноважень
20	Управлінський аудит внутрішніх сильних та слабких сторін організації
21	Проблема стилів керівництва організацією
22	Переконання та участь
23	Моделювання процесу організаційних перетворень
24	Комунікації, прийняття рішень та лідерство в цілях підвищення продуктивності
25	Методи зниження невизначеності управлінських ризиків
26	Роль бізнесу в суспільстві
27	Кризові ситуації. Поняття кризи, суть і зміст кризового стану організації
28	Роль управління та його структура у кризовій ситуації
29	Менеджмент маркетингової діяльності
30	Ціль і функції бізнес-плану
31	Бізнес-план як інструмент прийняття інвестиційних рішень
32	Прийняття рішень про цілі та загальну стратегію бізнесу
33	Прийняття маркетингових рішень в бізнес-плані маркетингу
34	Аналіз конкурентного середовища
35	Організаційний план
36	Фінансовий план
37	Ефективність управлінських рішень та її складові
38	Методи оцінки економічної ефективності прийняття та реалізації управлінських рішень
39	Інформаційно-аналітична підтримка процесів розробки та прийняття управлінських рішень
40	Креативність як основа розробки унікальних рішень

6. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних завдань	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
АО	+	+

№ з/п	Назва теми
1	Загальнотеоретичні методи, сутність, особливості, сфера застосування.
2	Природа процесу прийняття рішень.
3	Роль і місце управлінського рішення в процесі управління й управлінської діяльності.

4	Технологія розробки управлінського рішення.
5	Вибір критеріїв прийняття управлінського рішення.
6	Системний підхід до процесу прийняття рішень.
7	Функціональний підхід до процесу прийняття управлінських рішень.
8	Ситуаційний підхід до процесу прийняття управлінських рішень.
9	Інформаційні технології в процесі прийняття управлінських рішень.
10	Поняття принципу, мети, функції, структури управління.
11	Методи оцінки управлінських рішень.
12	Роль і місце методів прийняття управлінських рішень у загальній системі категорій теорії управління.
13	Циклічність процесу управління і прийняття управлінських рішень.
14	Прийняття рішення за умов ризику.
15	Прийняття рішення за умов невизначеності.
16	Вимоги до якості організаційно-технічних управлінських рішень.
17	Вплив соціального аспекту управління на прийняття рішення.
18	Моделі, що використовуються для „портфельного” аналізу в діяльності підприємства.
19	Основні категорії теорії прийняття рішень і їх взаємозв’язок.
20	Поняття “показник” і “критерій” у кількісній теорії прийняття рішень.
21	Одно- і багатоцільові (критеріальні) завдання прийняття рішень.
22	Моделювання як засіб оптимізації рішень. Вибір і обґрунтування критеріїв оптимального управлінського рішення.
23	Зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на ефективність застосування методів вирішення управлінських задач.
24	Людський фактор, що впливає на ефективність використання методів прийняття рішень; структура фактора.
25	Інформаційний фактор, що впливає на ефективність використання методів прийняття рішень.

7. Методи контролю

Поточне оцінювання курсантів (студентів) здійснюється у вигляді демонстрації їх результатів навчання та оцінювання: усної відповіді на питання лекційного курсу; розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків; виступ на практичних з аналітичним оглядом, в дискусії, захист індивідуального завдання.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни з урахуванням результатів поточного контролю. Форма підсумкового контролю: екзамен/залік.

Методи демонстрації здобутих результатів навчання

№ п/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації
1	Розуміти сутність, місце та роль управлінських рішень в ефективності діяльності організації	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
2	Розуміти значення рішень для управлінських організацій	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
3	Знати типи та рівні управлінських рішень, особливості прийняття стратегічних рішень	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях в дискусії, розв'язання вправ, стандартизовані тести
4	Розуміти різницю між запрограмованими та незапрограмованими рішеннями	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях в дискусії, стандартизовані тести
5	Розуміти та знати основи психології прийняття рішень та основні проблеми психологічного характеру, що супроводжують процеси прийняття рішень.	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, завдання у формі творчої комплексної аналітичної задачі (ситуаційні вправи), стандартизовані тести.
6	Знати умови інкременталізму при прийнятті рішень	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
7	Знати особливості прийняття рішень для визначення організаційних цілей	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, розв'язання вправ, стандартизовані тести
8	Знати типологію, умови та фактори якості управлінських рішень	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, завдання у формі творчої комплексної аналітичної задачі (ситуаційні вправи), стандартизовані тести.
9	Знати моделі, методологію та організацію процесів розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень в сучасних компаніях	Розв'язання задач, усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, ситуаційні вправи, які моделюють реальні ситуації і з якими може зіткнутися фахівець у практичній діяльності.
10	Знати методи розробки та вибору управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику;	Розв'язання задач, усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, ситуаційні вправи, які

		моделюють реальні ситуації і з якими може зіткнутися фахівець у практичній діяльності.
11	Знати сучасні системи інформаційного забезпечення управлінських рішень та методологічні основи їх створення та розвитку;	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, розв'язання вправ, стандартизовані тести
12	Розуміти ефективність управлінських рішень і відповідальність за їх наслідки	Розв'язання вправ, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести
13	Уміти використовувати алгоритм прийняття управлінських рішень	Розв'язання задач, виступ на практичних заняттях.
14	Уміти розробляти та оптимізувати ієрархічну систему управлінських рішень в організації	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, дискусії, стандартизовані тести.
15	Уміти аналізувати та розробляти заходи по підвищенню ефективності процесів розробки, прийняття та реалізації рішень;	Усна відповідь на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виступ на практичних заняттях, завдання у формі творчої комплексної аналітичної задачі (ситуаційні вправи)
16	Уміти правильно вибирати методи і форми розробки альтернатив управлінських рішень і обґрунтовувати вибір найбільш доцільних;	Розв'язання задач, виконання певних розрахунків, виступ на практичних заняттях, ситуаційні вправи, які моделюють реальні ситуації і з якими може зіткнутися фахівець у практичній діяльності
17	Уміти використовувати методи діагностики проблем	Усна відповідь на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виступ на практичних заняттях, завдання у формі творчої комплексної аналітичної задачі (ситуаційні вправи)
18	Уміти будувати дерево проблем для різних ситуацій	Розв'язання вправ, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, аналіз кейсів, використання лабораторного методу для прийняття рішень(ситуаційні вправи, які моделюють реальні ситуації і з якими може зіткнутися фахівець у практичній діяльності)
19	- Уміти будувати діаграму Ішікави, профілі причин виникнення проблем;	Розв'язання вправ, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, аналіз кейсів, використання лабораторного методу для прийняття рішень(ситуаційні вправи, які моделюють реальні ситуації і з якими може зіткнутися фахівець у практичній діяльності)
20	Уміти розподіляти функції, задачі та відповідальність між учасниками процесів розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень;	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, використання лабораторного методу для прийняття рішень.

21	Уміти оцінювати якість та ефективність управлінських рішень	Розв'язання задач, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, аналіз кейсів
22	Уміти визначати необхідний стиль прийняття рішень для конкретної ситуації	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, завдання у формі творчої комплексної аналітичної задачі (ситуаційні вправи).
23	Знати формальне планування та контроль виконання рішень	Виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести
24	Уміти використовувати методи управління ризиком	Розв'язання вправ, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, завдання у формі творчої комплексної аналітичної задачі (ситуаційні вправи)
25	Уміти приймати рішення для проведення організаційних змін	Розв'язання вправ, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, аналіз кейсів.
26	Уміти володіти методами планування та організації процесу раціонального рішення проблем в організаціях;	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, ситуаційні вправи, які моделюють реальні ситуації і з якими може зіткнутися фахівець у практичній діяльності.
27	Уміти використовувати методи діагностування проблем економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення та оцінювати очікувані результати;	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, завдання у формі творчої комплексної аналітичної задачі (ситуаційні вправи)
28	Уміти використовувати кількісні методи прийняття управлінських рішень	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, розв'язання вправ

8. Схема нарахування балів за навчальною дисципліною

Шкала оцінювання ВНЗ	Національна оцінка	Критерії оцінювання
A	відмінно	Студент проявляє особливі здатності, уміє самостійно добувати знання, без допомоги викладача знаходить і обробляє необхідну інформацію, уміє використовувати набуті знання й уміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні дарування й похилості
B	добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно вирішує вправи й завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначно
C		Студент уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є істотні, підбирати аргументи для підтвердження думок
D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість істотних
E		Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вище початкового, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	не задовільно	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

9. Рекомендована література

Основна:

1. Антикризисное управление на морском транспорте [Текст] : учебное пособие / Н. Н. Примачева, Н.С. Лысенко, С.А. Машканцева, Т. И. Фрасинюк ; под общ. ред. проф. Н. Т. Примачева.- Одесса: ОНМА, 2014.-240 с.
2. Балабанова Л. В., Сардак О. В.. Управління персоналом: Навч. посіб. / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 512 с.
3. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом. 2-ге видання: Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 502 с.
4. Гевко І.Б. методи прийняття управлінських рішень: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 187 с.
5. Основи менеджменту: / За науковою ред. проф. В. Г. Федоренка - К.: Алерта, 2007. - 420 с.
6. Друкер П. Завдання менеджменту в ХХІ столітті. : Вільямс, 2010. -272с.
7. Дикань Н.В., Борисенко ЛІ. Менеджмент: Навч. посіб. — К.: Знання, 2008. — 389 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
8. Рульєв В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 312 с.
9. Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. та ін. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб./ за ред. Ю. Є. Петруні. -2-ге вид. - К.: Центр учбової літератури, 2017. - 216 с.
10. Менеджмент організацій: Підручник / За заг. ред. Л. І. Федулової. - К.: Либідь, 2004. - 448 с.
11. Мошек Г. Є., Ковальчук М. М., Поканевич Ю. В., та ін. Менеджмент навч. посіб. за заг. редакція Г. Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550
12. Монастирський Г.Л. М77 Теорія організації: Навч. посіб. — К.: Знання, 2008. — 319 с.
13. Мурашко М.І. Менеджмент персоналу: Навч. посіб. — 3-те вид., випр. і доп. — К.: Т-во "Знання", КОО, 2008. — 435 с.
14. Назарчук Т., Косиук Е. Менеджмент організацій. Вид-во- Центр навчальної літератури 2018- 560 стр.
15. Негрей М.В., Тужик К.Л. Теорія прийняття рішень. Навч посібник. – ЦУЛ, 2019. – 272 с.
16. Хомяков В.І. Менеджмент підприємства. — 2-ге вид., Х76 перероб. і доп. - Київ: Кондор, 2009. - 434 с.
17. Управління людськими ресурсами: філософські засади. Навчальний посібник під ред. д. ф. н., проф. В. Г. Воронкової.—К.: ВД «Професіонал», 2006.—576с

Допоміжна

17. Мороз С., Мороз В. Ризик-менеджмент. Видав-во Кондор. 2019.-140
18. Осовська Г. В., Масловська Л. Ц, Осовський О. А.. Менеджмент організацій підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 366 с
- 19.Палеха Ю., Мошек Г., Миколайчук И. Основи менеджменту. Теорія і практика. Навчальний посібник. В-во Ліра-К – 2018.-528ст
20. Приймак В.М. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. – К.: Атіка, 2008. – 240 с.
- 21.
21. Слинков В.Н. Сбалансированная система показателей в менеджменте организации: Теория и практика. – К.: КНТ, 2007.- 292с.
22. Тарнавская Н, Напора О. Стратегічний менеджмент. Практикум. Вид-во: Карт-бланш, Кондор 2008.- 287 стр.

23. Шморгун Л.Г. Менеджмент організацій: навч.посіб- К.:Знання, 2010.- 452 с.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. [http: // www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua)
1. <http://cfts.org.ua/analitics> - центр транспортных стратегий
2. <http://management.com.ua>
3. <http://management.web-standart.net>
4. <http://personal.in.ua/>
5. <http://business.ua/>
6. <http://vlasnasprava.info/>